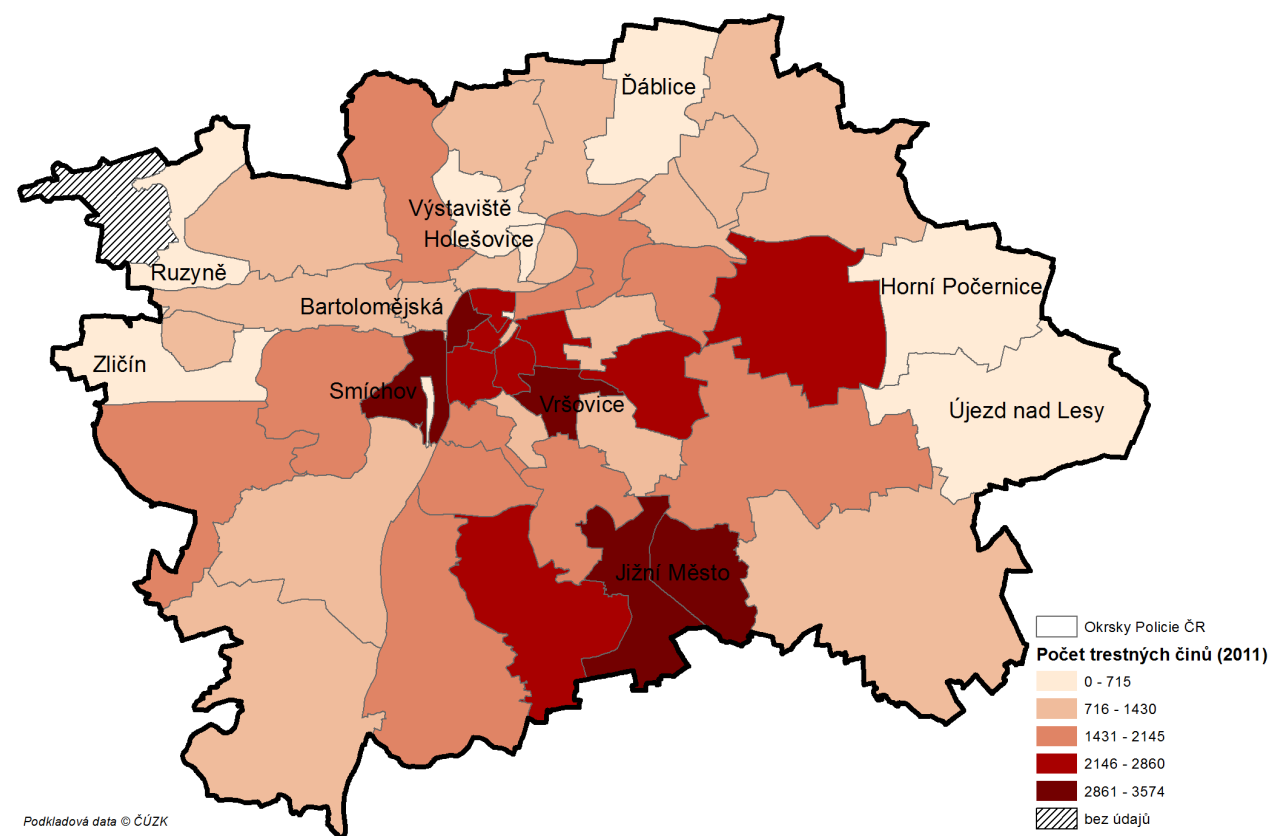

2.15 BEZPEČNOST

2.15.1 KRIMINALITA

Praha má stejně jako srovnatelná evropská města vysoký stupeň kriminality. Příčinou je kromě hustoty zalidnění, anonymity obyvatel i turistů také charakter historického centra nebo některých sídlištních celků. Významný vliv na vysokou kriminalitu má snížená vnímavost obyvatel k dodržování zákonů způsobená právním ovzduším druhé poloviny 20. století a nedostatečnou nápravou legislativy do současnosti.

Obr. Kriminalita na území Prahy v roce 2011 podle okrsků policie ČR

Zdroj: Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy

Každý čtvrtý trestný čin v ČR se stane v Praze, i když se jejich počet v posledních letech neustále snižuje a objasněnost trestných činů například v roce 2011 výrazně meziročně stoupla (o 11 %) a představuje nejvyšší míru objasněnosti od roku 2007. Přibližně 80 % zjištěných trestných činů představuje majetková kriminalita, tedy krádeže nebo vloupání. Prostorové rozložení kriminality vykazuje koncentrace v centru města, ve Vršovicích, na Smíchově a na Jižním Městě. Nejméně kriminality vykazují okrajové části Prahy (Újezd nad Lesy, Horní Počernice, Ďáblice a další). Výrazným problémem jsou trestné činy páchané organizovanými skupinami osob, často založené na národnostním nebo etnickém přístupu.

Tab. Srovnání kriminality v největších českých městech a ČR (2010)

	počet trestných činů					počet trestných činů na 1 000 obyvatel				
	Praha	Brno	Ostrava	Plzeň	ČR	Praha	Brno	Ostrava	Plzeň	ČR
zjištěné trestné činy	74 028	15 814	18 576	6 775	313 387	58,9	42,6	61,2	40,1	29,8
obecná kriminalita	63 509	12 865	16 050	5 399	249 038	50,5	34,6	52,9	32,0	23,6
vraždy	22	7	11	7	173	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
loupeže	830	234	257	164	4 019	0,7	0,6	0,8	1,0	0,4
vloupání – byty	2 753	541	411	239	4 717	2,2	1,5	1,4	1,4	0,4
znásilnění	81	20	30	17	586	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
hospodářská kriminalita	6 274	1 755	1 263	538	28 371	5,0	4,7	4,2	3,2	2,7

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka hl. m. Prahy 2011

V porovnání čtyř největších českých měst je v Praze nejvíce zjištěných trestných činů. V přepočtu na 1 000 obyvatel je situace oproti průměru ČR až dvojnásobně horší. Dvojnásobně vyšší je též počet trestných činů na 1 000 obyvatel v obecné kriminalitě, a to zejména počtem loupeží a vloupání do bytů. Počet zjištěných trestných činů v rámci obecné kriminality v Praze nicméně dlouhodobě klesá.

Potenciální ohrožení představují teroristické akce organizované zahraničními subjekty v reakci na mezinárodní vývoj. Nejvíce exponovaná místa i objekty (zastupitelské úřady, letiště, sídlo rádia Svobodná Evropa) chrání přísná bezpečnostní opatření a situace se trvale vyhodnocuje na úrovni státu. Zvláštní pozornost je věnována bezpečnosti židovských objektů. Organizovaný zločin se však v Praze objevuje zejména ve formách, jako je korupce, obchod s drogami, prostituce, obchodování s lidmi, nelegální migrace, obchod se zbraněmi nebo padělání platebních dokladů. Mezi globální jevy ohrožující Pražany dále patří šíření epidemií nebo nemocí z exotických krajů.

Bezpečnost provozu na pozemních komunikacích je na velmi nízké úrovni. Počet dopravních nehod je v Praze nejvyšší v ČR. V roce 2011 zde došlo k 16 572 nehodám, což ukazuje na mírný nárůst oproti 15 583 nehodám v roce 2009, kdy v platnost vstoupila změna pravidel pro hlášení dopravní nehody policii ČR. Dopravně-bezpečnostní kontroly jsou vhodným nástrojem ke snižování nehodovosti a zvyšování ohleduplnosti řidičů a chodců v dopravním provozu, a to především v rizikových lokalitách na hlavních komunikacích. Prevence dopravní nehodovosti a bezpečnosti silničního provozu zahrnuje dopravní výchovu účastníků silničního provozu, úpravy komunikací a dozorování přechodů, nebezpečných křižovatek, vyhrazených jízdních pruhů, pěších zón a dalších kritických míst policisty Policie ČR a strážníky Městské policie hl. m. Prahy.

Minimalizace rizik a následků souvisejících s kriminalitou, zvyšování pocitu bezpečí občanů a posilování jejich důvěry v policii a instituce veřejné správy je cílem prevence kriminality. V oblasti sociální prevence jsou podporovány projekty zaměřené na rizikové skupiny dětí a mládeže a možné oběti trestných činů, především na seniory, tělesně a zdravotně postižené občany. V oblasti situační prevence jde o uplatňování technických opatření, jako je například městský kamerový systém. Pozornost je soustředěna na prevenci majetkové a násilné kriminality, kriminality s rasistickým a extremistickým podtextem a dále na prevenci xenofobie, korupce a na bezpečnost silničního provozu. Důležitou oblastí je dále protidrogová prevence, kterou zabezpečuje síť služeb, mezi které patří organizace specifické primární prevence, léčebná ambulantní a bytová zařízení, poradenská centra, služby následné péče, terénní programy a nízkoprahová centra.

Vývoj od r. 2010

Počet trestných činů se v Praze k roku 2010 oproti roku 2008 snížil přibližně o 8 930, což je výrazem dlouhodobého trendu postupného klesání zjištěné kriminality v Praze. Praha přesto patří k hlavnímu dějišti kriminality v rámci České republiky. Obdobně jako počet trestných činů neustále klesá i počet dopravních nehod.

V prevenci kriminality, sociální a drogové prevenci se bez zásadních změn pokračuje v nastoupených trendech.

2.15.2 ZÁCHRANNÝ BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM

Ochranu obyvatel při mimořádných událostech, krizových situacích a řešení jejich negativních dopadů zajišťuje Záchranný bezpečnostní systém hl. m. Prahy. Jeho základními složkami jsou Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy, Zdravotnická záchranná služba hl. m. Prahy, Policie ČR Správa hl. m. Prahy a Městská policie hl. m. Prahy. Do systému jsou zařazeny i další právnické subjekty umožňující provádění záchranných prací. Záchranný bezpečnostní systém zabezpečuje koordinovaný postup záchranných, pohotovostních a odborných složek, orgánů státní správy a samosprávy, právnických a fyzických osob při likvidaci následků mimořádných událostí na území Prahy. Jeho cílem je zasáhnout při vzniku mimořádné události, poskytovat účinnou pomoc postiženým a minimalizovat nepříznivé následky těchto událostí. Při zabezpečování ochrany zdraví a života obyvatel i návštěvníků města spolupracují složky záchranného bezpečnostního systému s dalšími organizacemi, včetně rozhlasu a televize. Systém ochrany obyvatel Prahy je řízen hlavním městem Prahou v úzké součinnosti s integrovaným záchranným systémem, který koordinuje záchranné a likvidační práce vyžadující součinnost hasičů, policie, zdravotní záchranné služby i sdružení občanů jako jedné složky systému.

Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy je jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému, jehož úkolem je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, jako jsou živelní pohromy, průmyslové havárie nebo teroristické útoky. Práci profesionálních hasičů doplňují Sborny dobrovolných hasičů. Na území Prahy je v současné době 10 stanic Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy, 35 sborů dobrovolných hasičů, 8 podnikových hasičských záchranných sborů a 8 podnikových sborů dobrovolných hasičů. Jednotlivé hasičské stanice jsou situovány tak, aby svými dojezdovými vzdálenostmi pokryly celé město.

Základním bodem střednědobých koncepčních plánů a cílů HZS hl. m. Prahy je výstavba nových hasičských stanic za účelem zkrácení dojezdových časů a odpovědného zabezpečení území hl. m. Prahy z hlediska plošného pokrytí, a to zejména vzhledem k stále obtížnějšímu dojezdu zásahových jednotek na místo případu pro složitou dopravní situaci v hl. m. Praze. Podle statistických údajů týkajících se dojezdů jednotek je potřeba budovat zahuštěnou síť hasičských stanic tak, aby dojezdy nepřevyšovaly dobu deseti minut. Pro zlepšení dojezdových vzdáleností se předpokládá vybudování nových stanic v Praze 8 – Čimicích, v Praze 7 – Holešovicích, v Satalicích, v Praze 9 – Vysočanech, v Praze 22 – Uhřetěvsi a v Praze 13 – Stodůlkách nebo Řeporyjích. Potřebné pozemky jsou rezervovány územním plánem jako veřejně prospěšná stavba v lokalitě Holešovice a Vysočany, v ostatních lokalitách je nutné konkrétní pozemky ještě upřesnit. Koncepce rozmístění hasičských stanic HZS se vyvíjí podle dostupnosti stavebních pozemků, v důsledku toho je nutné aktualizovat seznam a vymezení veřejně prospěšných staveb v Územním plánu hl. m. Prahy, pokud se nepodaří získat potřebné pozemky do vlastnictví města jinou cestou.

Zdravotnická záchranná služba hlavního města Prahy – územní středisko záchranné služby zajišťuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči u stavů ohrožujících život obyvatel a návštěvníků Prahy i blízkého okolí. Tato služba je zajišťována systémem „rendez-vous“ posádkami rychlé lékařské pomoci a rychlé zdravotní pomoci. Veškerou činnost řídí zdravotní operační středisko (dispečink), které pro zásahy využívá 19 výjezdových stanovišť s průměrným dojezdovým časem k pacientovi 7 až 8 minut.

Policie ČR Správa hlavního města Prahy se dělí na 4 obvodní ředitelství s 10 policejními okrsky a 67 služebnami. Do její kompetence patří Dopravní policie s dopravními inspektoráty, oddělení pro zbraně a střelivo, místní oddělení, železniční policii, hlídkové služby, oddělení letiště a přístavů.

Městská policie hlavního města Prahy byla zřízena pro zabezpečování veřejného pořádku v rámci působnosti celé Prahy. Dělí se na 15 obvodních ředitelství, hlídkový útvar, útvar psovodů, pořádkový útvar a další složky. Kromě jiného zajišťuje 2 útluky pro opuštěná zvířata. Činnost pražských strážníků je zaměřena na dopravu, pořádek na ulici nebo ve veřejných prostředcích a na preventivní akce především pro děti a starší občany. Důraz se klade na hlídkovou činnost v problémových lokalitách a těžko dostupných územích i za pomoci koní. Městská policie provozuje službu na mobilních stanovištích a linku tísňového volání.

V Praze je provozován jednotný systém varování a vyrozumění. Včasné varování obyvatelstva před hrozcí nebo vzniklou mimořádnou událostí, jako jsou živelní pohromy nebo závažné havárie, zajišťuje 427 poplachových sirén. Z toho 239 rotačních sirén celoplošného systému varování, které jsou v majetku státu, Celoplošný systém varování umožňuje po odeznění varovného signálu poskytnout hlasovou informaci o povaze a druhu hrozcího nebezpečí a způsobu ochrany. Jejich pravidelná kontrola probíhá vždy první středu v měsíci.

Pro zvýšení bezpečnosti občanů i návštěvníků města je v Praze od roku 1998 budován městský kamerový systém. Využívá se i pro monitorování důležitých prostor při mimořádných událostech. Na území města je umístěno 748 kamerových stanovišť a 61 monitorovacích pracovišť. Do kamerového systému je integrováno 81 kamer Technické správy komunikací hl. m. Prahy a 850 kamer Dopravního podniku hl. m. Prahy – Metro.

Pro zabezpečení ochrany obyvatelstva slouží stále úkryty a stanice metra s ochranným systémem. Na území Prahy je připraveno 810 stálých úkrytů s kapacitou 157 tisíc osob. Mezi stanice metra a přilehlé mezistaniční úseky plně využitelné v rámci ochranného systému metra patří 12 stanic na trase A, 15 stanic na trase B a 7 stanic na trase C. Ukrytí obyvatel v těchto stanicích však nelze z důvodu odstraňování škod způsobených povodní 2002 až do odvolání plánovat a zajišťovat v plném rozsahu. Pro ochranný systém metra je plně využitelných 11 stanic metra a přilehlých mezistaničních úseků.

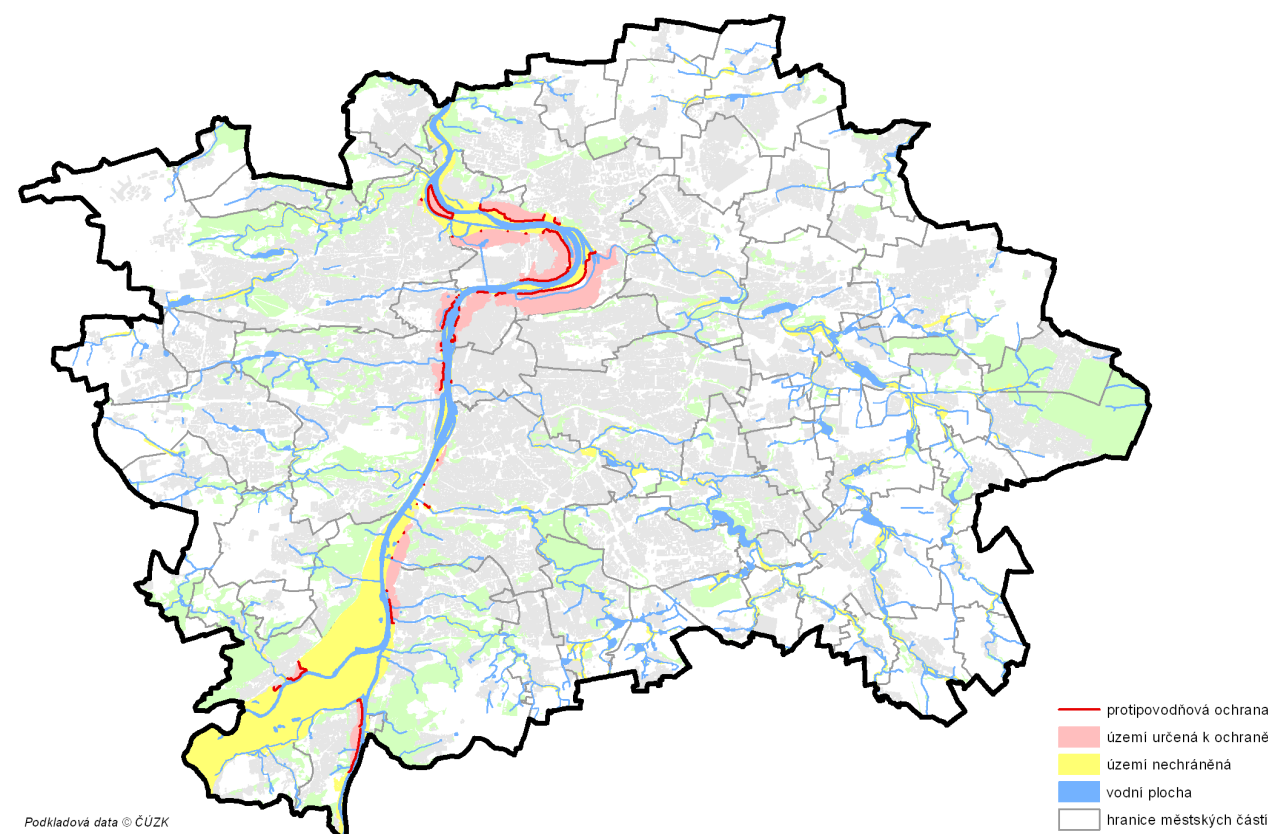
Na území Prahy jsou vymezeny dvě zóny havarijního plánování, které vyznačují oblast v okolí objektu nebo zařízení, ve kterém je umístěna nebezpečná látka. Jde o objekty v Satalicích a v Kyjích.

Vývoj od r. 2010

V celém integrovaném systému se stále modernizují technologie a vozový park. V projektové přípravě je administrativní a provozní budova záchranné služby v Praze-Troji. V operačním středisku se počítá se stálou operační službou a prostory budou technologicky i logisticky trvale připraveny pro zabezpečení činnosti Krizového štábu hl. m. Prahy, jeho odborných skupin a styčných zástupců všech nejdůležitějších složek ZBS pro případ řešení následků mimořádných událostí a krizových situací, ale i pro bezpečnostní zajištění v případě složitých dopravních situací, rozsáhlých politických, kulturních, společenských a sportovních akcí nebo situací narušujících životní standard občanů a návštěvníků města.

2.15.3 PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA

Obr. Záplavová území a protipovodňová opatření

Zdroj: 2D povodňový model Prahy 2008, ÚRM, DHI, a. s.
 HYDROPROJEKT CZ, a. s.
 Magistrát hlavního města Prahy - Odbor ochrany prostředí

Moderní komplexní systém protipovodňové ochrany na Vltavě a Berounce v hl. m. Praze se buduje od roku 1997. Mobilní hrazení postavené v centrální části města při záplavách v roce 2002 ochránilo Staré Město. Na základě zkušeností z této povodně jsou protipovodňová opatření navržena na ochranu města před účinky srovnatelných povodní s bezpečnostní rezervou 30 centimetrů. V Praze protipovodňová opatření k ochraně před povodněmi tvoří stálé protipovodňové zemní hráze nebo železobetonové stěny, mobilní protipovodňové bariéry a protipovodňová ochrana z pytlů s pískem. Tato liniová opatření jsou doplněna o hradidlové komory na kanalizační síti v místech možného proniknutí vzduté vody do chráněného území. Kromě oblastí kolem vodních toků jsou dále realizována opatření ochrany pražského metra. Budovaná protipovodňová ochrana města je pravidelně testovaná při cvičeních složek záchranného systému.

Vývoj od r. 2010

Budovaná protipovodňová opatření na ochranu hl. m. Prahy na Vltavě a Berounce byla rozdělena na území hlavního města do osmi etap výstavby.

V současnosti jsou dokončeny etapy 0001 až 0005 a etapy 0007 a 0008 a dokončena část Radotín etapy 0006.

Od roku 2010 byla dokončena část Zbraslav etapy 0006 a v současné době probíhá realizace části protipovodňových opatření etapy 0006 Velké a Malé Chuchle.

2.15.4 TRENDY BEZPEČNOSTI

V nejbližší budoucnosti poroste význam prevence ve všech složkách Záchranného bezpečnostního systému, zaměřené na minimalizaci rizik a následků souvisejících s kriminalitou, na zvyšování pocitu bezpečí občanů a posilování jejich důvěry v policii, hasičský sbor a instituce veřejné správy. Cílovými skupinami budou především děti, mládež, senioři, tělesně a zdravotně postižení občané. Zvýšená pozornost bude věnována problému bezdomovectví. Městský kamerový systém jako základ sítě technických opatření proti kriminalitě a vandalismu bude doplňován o další prvky a systémy. Od roku 2009 vzrostl počet kamer ze 491 na současných 748 kamerových stanovišť a 61 monitorovacích pracovišť. Záběry z vybraných kamer městského kamerového systému jsou občanům a zájemcům o situaci a dění v metropoli volně k dispozici na internetovém portálu hl. m. Prahy.

Zvýšený důraz bude kladen na dodržování bezpečnosti silničního provozu, jak preventivně-informačními akcemi, tak zvýšeným postihem řidičů.

Složky záchranného bezpečnostního systému Prahy budou zřizovat nová stanoviště tak, aby reagovaly na změny pražského dopravního systému a dojezdové vzdálenosti byly optimální, budou modernizovat používané a zavádět nové technologie (například městský rádiový systém) a budou i nadále úzce spolupracovat při řešení mimořádných událostí.

Systém protipovodňové ochrany, ochrana metra a s tím spojené možnosti úkrytu obyvatel jsou dále zdokonalovány, dochází k průběžné aktualizaci a digitalizaci povodňových plánů odborem krizového řízení MHMP. Zároveň se provádí pravidelná každoroční cvičení zajišťující připravenost protipovodňové ochrany.

Nadále se bude projevovat snaha o dokonalejší legislativní rámec ve všech oblastech zajišťujících bezpečnost občanů.

SWOT - BEZPEČNOST

SILNÉ STRÁNKY (stávající příznivé charakteristiky Prahy)

OBECNÉ

- funkční záchranný bezpečnostní systém města
- vysoká operativnost zásahů integrovaného záchranného systému
- městský kamerový systém
- komplexní péče o protipovodňovou ochranu
- podpora prevence kriminality a protidrogové prevence
- rovnoměrné rozmístění služeben městské policie a hasičských stanic na území města
- rovnoměrná síť úkrytů pro obyvatelstvo v rámci systému ochrany obyvatelstva

SPECIFICKÉ

- činnost hlídkové služby městské policie (okrskářů) v problémových lokalitách

SLABÉ STRÁNKY (stávající rizikové a negativní charakteristiky Prahy)

OBECNÉ

- vysoká kriminalita
- vysoký podíl obecné a majetkové kriminality
- velká nehodovost v rámci silničního provozu

SPECIFICKÉ

- lokality s dlouhodobou koncentrací pouliční kriminality
- místa s rizikem častých dopravních nehod

PŘÍLEŽITOSTI (stávající a pravděpodobné budoucí příznivé vnější vlivy)

OBECNÉ

- zapojení do mezinárodních bezpečnostních struktur
- využívání mezinárodních zkušeností
- významná role médií při zajišťování bezpečnosti ve městě, především televize a rozhlasu
- aktivnější účast občanů při zajišťování vlastní bezpečnosti
- účinnější legislativní prostředí

SPECIFICKÉ

- koordinace bezpečnostních složek při významných nadnárodních i národních akcích

OHROŽENÍ (stávající a pravděpodobné budoucí rizikové a negativní vnější vlivy)

OBECNÁ

- zvyšující se dopad globálních problémů - terorismus, organizovaný zločin, epidemie, změny klimatu

SPECIFICKÁ

- místa a objekty, které by mohly být potenciálním cílem teroristického útoku
- agresivita specifických skupin osob
- komplikace plošného pokrytí území hl. m. Prahy záchrannými složkami, zejména v důsledku stále složitější dopravní situace ve městě

PROBLÉMY K ŘEŠENÍ - BEZPEČNOST

Problémy k řešení nástroji územního plánování

- Nedostačující plošné rezervy pro výstavbu hasičských stanic a stanic zdravotnické záchranné služby.
- Nedostatečná podpora vzniku polyfunkční struktury městské zástavby v městských a čtvrtových centrech, která je zárukou lepších podmínek pro celodenní bezpečnost.

Mimo kompetenci územního plánování

- Obtíže Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy a Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy při dosahování optimálních dojezdových časů a odpovědného zabezpečení území hlavního města z hlediska plošného pokrytí.
- Existence lokalit v celoměstském centru nebo na sídlištích s dlouhodobou koncentrací pouliční kriminality a vandalství.
- Velká nehodovost silničního provozu výrazně ovlivněná silniční sítí.
- Potřeba doplnění míst pro úkryty obyvatelstva v prostorách nových tras metra, které budou zajištěny proti živelným katastrofám.

Odkazy na jevy ÚAP (seznam jevů, které se týkají dané kapitoly)

Číslo	Název
A050	Záplavové území
A051	Aktivní zóna záplavového území
A054	Objekt/zařízení protipovodňové ochrany
A084	Objekty nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami
A107	Objekt důležitý pro obranu státu včetně ochranného pásma
A109	Vymezené zóny havarijního plánování
A110	Objekt civilní ochrany
A111	Objekt požární ochrany
A112	Objekt důležitý pro plnění úkolů Policie České republiky
A112/01	Objekt důležitý pro plnění úkolů Policie České republiky
A112/02	Objekt důležitý pro plnění úkolů Městské policie HMP

Odkazy na výkresy (seznam výkresů, které se dané kapitoly dotýkají)

Číslo	Název
2	Limity využití území
4	Problémy v území
17	Civilní ochrana a bezpečnost
21	Vodní a odpadové hospodářství

Indikátory (seznam indikátorů, které se dané kapitoly dotýkají)

Číslo	Název
158	Existence integrovaného systému krizového řízení (ANO/NE)
159	Počet trestných činů spáchaných na území hl. m. Prahy
160	Počet přestupků řešených Městskou policií hl. m. Prahy
161	Počet dopravních nehod na území hl. m. Prahy

Reference

Český statistický úřad, URL: www.czso.cz/

Zpráva o stavu požární ochrany v hlavním městě Praze za rok 2010

Magistrát hlavního města Prahy – odbor krizového řízení

Městská policie hl. m. Prahy – stav a výhled 2007, URL www.mppraha.cz

Ministerstvo obrany ČR – Vojenská ubytovací a stavební správa – pasporty 2007, URL: www.army.cz

Ministerstvo vnitra ČR, URL: www.mvcr.cz

Policie ČR, URL: www.policie.cz

Strategický plán hl. m. Prahy, aktualizace 2008, URM 2009

Územně analytické podklady hl. m. Prahy, URM, 2008

